

SLOVENSKI LIST

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 3457, interurban 3457
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Inzerati po dogovoru

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6/III
Poštni ček. račun, Ljubljana 15.179
Telefon šte. 2549

O čem bodo razpravljali v Parizu

Na željo Brianda pride Henderson osebno v Pariz - Nemčija ne pošlje dr. Curtiusa - Glavni namen razgovorov bo vprašanje razoroževalne konference

London, 15. marca. s. Zadnje dni tega meseca se bo v Parizu vsrlo posvetovanje Briandovega odbora za gospodarsko skupnost Evrope. Potrjuje se, da se bo tega posvetovanja udeležil tudi angleški zunanji minister Henderson. To Hendersonovo potovanje v Pariz bi moglo vzbuditi pozornost in ga bodo gotovo zelo komentirali. Sestanka se bosta udeležila tudi poljski zunanji minister Zaleski in italijanski zunanji minister Grandi. Človek ne hote dobi vtis, da se bodo vršili razgovori, ki bi bili, v kakršnikoli obliki že, nadaljevanje pogajanj, ki so privedla do brodogovornega sporazuma med Francijo in Italijo.

Iz merodajnih krogov se je zvedelo, da je ta vtis le v mali meri pravičen in je predvsem napačna trditve, da se bo na pariškem sestanku skušalo z angleško pomočjo zopet spraviti v tek zastala francosko-italijanska pogajanja o narodnostnem vprašanju v Tunisu in o popravah meje v Libiji. Pač se bodo na pariškem sestanku skoro gotovo še enkrat dotaknili omenjenega brodogovornega sporazuma, posebno ker njegovo juridično obvezno besedilo še ni ugotovljeno, vendar pa se zdi, da je pravi namen pariškega sestanka razoroževalna konferenca.

Glavni tajnik Društva narodov, sir Eric

Drummond, se trenutno mudi v Londonu in zdi se, da noče izgubljati časa pri predpripravi za to konferenco, ki bo za svetovno politiko tako odločilna. Posebno mu je pri srcu ureditev vprašanja predsednika, ki je politično. Samo po sebi umevno je, da je angleški zunanji urad prav tako mnenja, da bo treba še zelo veliko diplomatičnega dela, preden se bo sploh mogla začeti konferenca, ki bo nudila vsaj malo upanja na uspeh. Kaj si pa Anglija pod takimi predpripravami predstavlja, je v tem trenutku bolj nejasno kakor kdaj poprej; zakaj nihče ne ve natanko, če ne bo francoska popustljivost, za katero je Angliji toliko šlo in ki je omogočila brodogovorni sporazum z Italijo, imela za posledico izpremenjeno stališče angleške diplomacije v razoroževalnem vprašanju. Vsekakor pa je značilno, da bo angleški zunanji minister Henderson potoval v Pariz na izrecno željo francoskega zunanjega ministra Brianda. Voditelj angleškega zunanjega urada pač ne more ničesar odreči svojemu francoskemu tovarišu in bo sedaj v kratkem času na francosko željo že drugič potoval na kontinent. To drugo Hendersonovo potovanje bo seveda pri Angležih vzbudilo sum, da je Anglija pripravljena Franciji v razoroževalnem problemu tudi še naprej po-

puščati. Seveda to Angležem ni posebno všeč, zato so izrazili željo, da bi se pariškega sestanka udeležil tudi nemški zunanji minister dr. Curtius. Na eni strani Angleži ne morejo zavrniti francoskega vabila, na drugi strani pa hočejo preprečiti mišljenje, da se pri brodogovornih razgovorih dela na kombinaciji Italija - Francija - Italija. Nihče ne bo gospodu Hendersonu resno verjel, da potuje v Pariz zaradi Briandovega načrta o Panevropi, saj je znano, kaj misli Anglija o tem načrtu. Da bo bližnji pariški sestanek v zvezi z razoroževalnim vprašanjem, je tedaj jasno.

Pariz, 15. marca. s. Pariški listi poročajo, da bo na organizacijskem odboru evropske konference, ki se bo 24. marca sestel v Parizu, Nemčija zastopana po prejšnjem državnem tajniku Stinsonu in tajnemu svetniku Weissbeckerju. Ob tej priliki listi namenoma poudarjajo, da bo zastopnik angleške zunanje politike osebno sodeloval v odboru, da bo prišel italijanski zunanji minister Grandi in tudi poljski zunanji minister Zaleski. Če bodo tudi ostale države (Danska, Španija, Finska, Grčija, Portugalska, Švica) zastopane po zunanjih ministrih, ali kakor Nemčija po strokovnjakih, še ni gotovo.

„Naša dolžnost je: delati na zbliznanju Jugoslavije in Poljske“

Dr. Kneblewski o poljsko-jugoslovanskem kongresu

Belgrad, 15. marca. l. Danes popoldne se je vršila v poslaništvu poljske republike čakanja, na katero je prišlo mnogo najodličnejših zastopnikov jugoslovanskega in poljskega naroda. Med zbranimi gosti smo opazili pomočnika zunanjega ministra dr. Bakotiča, zastopnika šefa centralnega presbiraža Smodeja, bivšega prosvetnega ministra dr. Grola, armadnega generala v pokoju Kalafatovića, divizijskega generala Boškovića, belgrajskega župana inž. Nešića in zastopnike jugoslovanskega in poljskega tiska. Poljski poslanik in opolnomočeni minister na našem dvoru dr. Babinski je uvodoma v imenu poljskega naroda izročil diplomu članstva poljske akademije znanosti v Krakovu belgrajškemu univ. profesorju dr. Petroviću. Nato je povzel besedo predsednik jugoslovansko-poljske lige in predsednik poljskega katoliškega tiska, profesor teologije dr. Kneblewski, ki je naglašal potrebo zbliznanja in medsebojnega spoznanja poljskega in jugoslovanskega naroda. Naša sveta dolžnost je, je rekel, da delamo vsak trenutek za zbliznanje v kulturnem in gospodarskem življenju obeh držav. Da se bo zveza

med našim in Vašim narodom čim bolj utrdila, se bo vršil letos od 26. aprila do 2. maja kongres poljskega in jugoslovanskega naroda na Poljskem. Jugoslovani se bodo ob tej priliki ogledali vsa gospodarska in kulturna središča poljske države.

Ob koncu svojega velezanimivega govora je izrekel sožalje vsega poljskega naroda radi zadnje nesreče, ki jo je povzročil potres v južni Srbiji. Poljaki so bili pripravili vlak najrazličnejših potrebščin za prvo pomoč prizadetim. Ko pa je naša vlada izjavila, da bo sama skrbela za nesrečnike, more sedaj izreči le srčno sožalje poljskega naroda ob priliki velike nesreče, ki je zadela južne dele naše države. Po tem govoru je bila prirejena gostom čajanka.

Ponesrečena ladja

Carigrad, 15. marca. AA. Turški parnik »Hillar« je v Črnem morju nasedel. Na ladji je bilo 110 potnikov, vendar ni med njimi nobenih žrtev.

Radi 1 l alkohola — dosmrtna ječa

Newyork, 15. marca. AA. V Kansas-Cityju v državi Kansas je včeraj sodišče obsodilo nekoga Buttlerja, starega 55 let, ki je bil že prej trikrat kaznovan zaradi uživanja alkoholnih pijač. Po zakonu o prepovedi alkoholnih pijač, ki je v Kansasu podoben zakonu, ki so v veljavi v državi Newyork, je sodišče Buttlerja obsodilo na dosmrtno ječo, ker so pri njem dobili 1 liter alkoholne pijače.

Mariborski peki na umiku

Burno zborovanje mariborskih pekov - Krah se bo prodajal v smislu banske naredbe

Maribor, 15. marca.

Danes dopoldne se je vršilo v Emaršičevi restavraciji na Aleksandrovi cesti izredno dobro obiskano zborovanje, ki so se ga udeležili malone polnoštevilno peki iz Maribora in okolice. Zborovanje je poteklo mestoma v znamenju ostre debate in v znamenju stanovske nesolidarnosti in razklanosti. Zborovanje, ki sta se ga udeležila veterinarski nadsvetnik Hinterlechner in zadrudni nadzornik Založnik, je otvoril in vodil zadrudni načelnik Horvat. Pričela se je debata z nedavno obsodbo mariborskih pekov. Po izvajanju zadrudnega nadzornika Založnika, ki je naglašal, da ni bilo v zakonitem roku štirih tednov nobenega priziva in priporočal pekoma, naj se držijo določil tozadevne naredbe banske uprave, se je sklenilo, da se s ponedeljkom, 16. t. m. uveljavijo cene v smislu omenjene naredbe, to je, da se cena belemu kruhu zniža od 4,50 na 4 Din, črnemu pa od 4 na 3,50 Din. Prodajalci dobe namesto 50 par od kg le 25 par in mesto 12 zemelj za 5 Din samo 11 zemelj. Proti omenjenemu predlogu so radi domneve, da bodo

iz konkurenčnih ozirov kršili nekateri člani omenjeni sklep, glasovali peki Koren, Schobel in Čebokli. Nadalje se je sklenilo, da se v svrhu pojasnitve položaja pekova poda k banu in trgovinskemu ministru tričlanska deputacija. Po sprejetju teh in drugih predlogov se je razvila debata o vprašanju reuniranja v izvrševanju pekovske obrti in zadrudne razdružitve. Zadnji predlog glede razhoda so nekateri utemeljevali predvsem s tem, češ da nima zadruga nobenega eksistenčnega smisla, ker se bodo itak dogajali slučajni konkurenčni znižanja cen še pod merilo, kakor ga predvideva banska naredba. Nadalje se je sklenilo, da naj bi se vršilo po možnosti v Celju zborovanje vseh pekov Slovenije, na katerem naj bi se zavzelo enotno stališče v vprašanju krušnih cen. Na zborovanju so padle zelo ostre besede na račun časopisja, ki da je kompaktno zavzelo stališče proti interesom pekova. Proti koncu zborovanja se je razpoloženje tako zelo razvnelo, da je prišlo celo do tega, da je moral predsednik Horvat po tri in pol urnem zborovanju zaključiti razpravo z besedami: »No, pa delajte, kar hočete!«

Nemški industrijci v Moskvi

Fantastične obljube sovjetskih mogotcev

Dunaj, 15. marca. j. Današnji »Wiener Journal« priobčuje od svojega berlinskega dopisnika senzacionalno izjavo, ki so jo dali boljševiski voditelji nemških industrijalcev, ki so se te dni mudili v Moskvi:

»Vi Nemci lahko sami s svojo organizacijo zgradite rusko industrijo po petletnem načrtu ali po kakem drugem načrtu in jo v bodočnosti obvladate. S tem boste postali industrijski gospodarji kontinenta, kakor so Združene države v Ameriki. Mi vam stavimo na razpolago v Rusiji trdo disciplinirane delovne moči v neomejenih množinah in pa za Nemčijo nezasljeni mezdni minimum. Mi se obvezujemo, da v bodočnosti ne bomo izvajali nad nemško industrijo dumpinga. Vi pa lahko, združeni z nami in našim dumpingom, potolčete industrijo Francozov, Angležev in Amerikancev, torej treh naračev, ki so vas skozi 12 let sistematično zlorabljali.«

Akoravno je jasno, da se boljševiki lahko izognejo svoji obljubi, ne konkurirati nemški industriji, na sto načinov, kadarkoli se to Moskvi zazdi potrebno, in čeprav vsak padeč svetovnih gospodarskih cen, povzročeno po ruskem dumpingu, težko škoduje direktno in indirektno nemški industriji, posebno pa še nemškemu industrijskemu izvozu ter more po-

vzročiti še nadaljnje naraščanje brezposelnosti v Nemčiji, se vendar zdi, da argument boljševiskov ni ostal brez vpliva na nemške industrijske voditelje. Dopisnik je prepričan, da se Nemčija bliža gospodarski zvezi s sovjeti in da se bo na ta način razvila tudi nemško-sovjetska politična in obrambna zveza.

Macdonald za poostreno strankino disciplino

London, 15. marca. s. Na velikem shodu delavske stranke v Northamptonu je imel ministrski predsednik Macdonald govor, v katerem je člane svoje stranke radi pomanjkanja strankine discipline resno grajal. Macdonald je izjavil, da je prišel čas, ko se mora vsakdo zavedati nujne potrebe duha discipline. Apeliral je na volivce delavske stranke, naj strogo čujejo, da bodo njihovi izvoljeni poslanci igrali odkrito igro in da ne bodo ministre, ki so že itak dovolj preobloženi z delom, neprestano vznemirjali in oteževali njihovega dela neodgovorni člani parlamentarne frakcije.

Atene, 15. marca. AA. Na otoku Lenkos se je odrgala zemlja na prostoru 600 m².

Snež po vsej Evropi. Ob nenavadnem času je letos zopet pritisnila zima. Sneg je zapadel po vsej Evropi je povzročil mnogo neprilik in seveda tudi škodo. Zgornja slika nam kaže prizor med snovanjem v Londonu, na spodnji sliki pa vidimo, kako v Berlinu kidajo sneg.

Ob 50 letnici umora carja Aleksandra II.

Včeraj so priredile združene ljubljanske ruske organizacije svečano sejo v spomin 50letnice umora ruskega carja Aleksandra II. Ob tej priliki podajamo našim bralcem nekaj podrobnosti o tem strašnem dogodku.

Od leta 1879 do 1881 je Rusija živela v velikem razburjenju radi stalnih atentatov na carja Aleksandra II., katere so pripravljali revolucionarji-teroristi. Ta teroristična kampanja se je začela potem, ko je prišlo v revolucionarni stranki, ki se je osnovala v sedemdesetih letih, do ostrega razcepa. Radikalna struja omenjene stranke, katere glasilo je bilo »Zemlja in svoboda«, je bila mnenja, da brez strmoljavljenja absolutizma ni mogoče napraviti niti koraka naprej v socialni preureditvi dežele.

Ze leta 1878 so se začeli teroristični akti. Neki Kravčinski je pri belem dnevu zabodel na ulici orožniškega komandanta Mezenčeva. 2. aprila naslednjega leta pa se je začela serija atentatov na Aleksandra. Neki Solovjev je streljal nanj na ulici, vendar je zgrešil.

Leta 1879 je revolucionarna stranka na kongresu v Voronežu razpadla. Prejšnjemu programu, razdeliti zemljo med kmete, je ostala zvesta le peščica ljudi s Plehanovim na čelu. Večina teh ljudi si je postavila za svojo nalogo, strmoglaviti absolutizem s tem, da se najprej ubije carja. Najodličnejši zastopnik tega pravca je bil Zeljabov, ki je bil zelo dober demagog. Na njegovo iniciativo se je izvolil poseben izvršilni odbor, kateremu je bila poverjena organizacija atentata na carja. Atentati so se začeli jeseni leta 1879. Sledili so drug drugemu brez prestanka in dosegli svoj uspeh s tem, da sta bili vlada in široka javnost kmalu uverjeni, da predstavljajo revolucionarji močno organizacijo z bogatimi materialnimi sredstvi.

Ze spomladi 1879 je izvršilni odbor začel z energičnimi deli. Ko se je car vračal s Krima v Petrograd, so teroristi podminirali tračnice pri Odesi in Moskvi. Le golemu slučaju se je bilo zahvaliti, da se je car živ vrnil v Petrograd. Kmalu nato so v Petrogradu aretirali nekoga revolucionarja, ki je imel pri sebi načrt Zimskega dvorca, na katerem je bila carjeva obednica označena s križcem. Policia pa tej važni najdbi ni posvetila zadostne pažnje. Med tem pa se je revolucionarju Hulturu posrečilo, da se je vtihotapil v dvorec kot služabnik. Zeljabov ga je preskrboval z dinamitom in Hulturu je skozi širi mesece vsak dan prinesel v dvorec malo količino dinamita in jo skrnil na tajno mesto.

5. februarja 1880 je morala carska družina prisostvovati obedu na čast bolgarskega kneza. Ravno, ko bi se imel začeti obed, je nastala v dvorcu strošna eksplozija. Toda dinamit je eksplozirala prerano. Voz z gostom se je namreč nekoliko zakasnil in je bil radi tega obed preložen. Lahko si mislimo, kako strahotno je vplival ta dokaz velikopotezne organizacije teroristov na carja. Tedaj se je car odločil, da se v vlado vzame osebov za diktatorsko močjo. Car se je odločil za generala Loris-Melikova.

Policia je kmalu nato aretirala terorista Goldenberga, ki je pri zaslišanju izdal svoje tovariše. Zgledalo je, da je revolucionarni odbor uničen. Atentati so za nekaj časa prenehali. Loris-Melikov je že mislil, da je njegova misija uspela. Toda teroristi, ki so ostali na svobodi, so še z večjo energijo obnovili svojo akcijo. Vodstvo je prevzel Zeljabov. V Mali Sadovi ulici, kjer se je car često vozil, so skopali rov, v katerega so položili mino. Policia ni ničesar opazila. Teroristi so z vili v najem malo trgovino in nemoteno delali. Kmalu nato

je policija začela sumiti in je napravila v trgovini hišno preiskavo, v kateri pa niso našli nič sumljivega. 12. marca pa je revolucionarje zadela težka izguba. Aretran je bil Zeljabov. Tedaj se je njegova prijateljica Zofija Perovskaja, ki je bila strastno udana ideji revolucije, odločila, da ona organizira atentat na carja.

Revolucionarji so zvedeli, da se bo car 14. marca peljal po Sadovi ulici k reviji čet. V noči na 14. marec so položili v izkopani rov mino in pripravili še poleg tega štiri bombe, ki jih je Perovskaja razdelila Riskovu, Grinjevičemu, Jemeljanovu in Mihajlovu. Vsi so zavzeli svoja mesta v Sadovi ulici.

Loris-Melikov je bil nemiren. Nagovarjal je carja, naj svojo pot odloži. Toda car se ni dal plašiti. Vendar se k reviji čet ni peljal po Sadovi ulici. Po reviji se je odločil, da obišče veliko knežino Katarino Mihajlovno, ki je stanovala ob Jekaterinskem kanalu. Perovskaja pa je za to pravočasno zvedela in je brž peljala atentatorje k Jekaterinskemu kanalu.

O četrta tri je carjev voz zavil v kanal. V tistem trenotku je vrgel Riskov bombo. Začela se je strašna detonacija. Nekaj oseb je bilo takoj mrtvih. Car je ukazal ustaviti voz in je izstopil. Stopil je k Riskovu, ki so ga pasantje prijeli, in mu slavlil nekaj vprašanj. Nekaj korakov proč je stal Grinjevič. Car je iz neznanega vzroka nameril svoj korak proti njemu in v tem trenutku mu je Grinjevič vrgel pod nogo bombo. Aleksander je padel na tla oblit s krvjo. Bomba mu je popolnoma raztrgal nogo. Položili so ga v voz. Svojim spremljevalcem je zašepetal: »Brž v dvorec, kjer želim umreti!« — Umrl je v Zimskem dvorcu ob pol 4 popoldne.

Ker je širil slovenske molitvenike

Trst, 15. marca. Ž. Duhovnik Frušk, ki ga je navadno sodišče v Pazinu obsojilo na plačevanje globe 100 lir, ker je širil slovenske molitvenike in koledarje, je vložil protest na višje sodišče v Trstu. To sodišče je razveljavilo prvotno izrečeno kazen, vendar pa je obsojilo duhovnika, ker je na javnem mestu brez posebnega dovoljenja razpečeval knjige, na plačevanje globe 500 lir in na povrnitev sodnijskih stroškov.

Italijanske klevete

Belgrad, 15. marca. Ž. Nadškofijski ordinarjat v Belgradu je izdal sledeče službeno obvestilo: »Italijanski list »Correspondenza« prinaša vest, da je bil duhovnik Jaketič kaznovan in razrešen dolžnosti izvrševanja duhovniškega poklica, proti čemer naj bi bil dr. Bauer protestiral. Službene demantiram to vest kot popolnoma izmišljeno in izjavljam, da v belgrajski nadškofiji sploh ne obstoja kak duhovnik Jaketič, za katerega pravi list »Correspondenza«, da je svetnik belgrajskega nadškofa, niti ni bil nikdar kak duhovnik te nadškofije ali kaznovan ali razrešen izvrševanja duhovniških dolžnosti. O. Rafael Rodić, nadškof belgrajski.«

Premestitev

Belgrad, 15. marca. I. Premočen je dr. Teobald Vodušek, vicekonzul v 7. I. kraljevskega konzulata v Düsseldorfu, v zunanje ministrstvo kot tajnik istega ministrstva.

Potres

Belgrad, 15. marca. Ž. V zadnjih 24 urah od večerj popoldne do danes so občutili v Valandovem in okolici 15 slabših in 5 krepkejših potresnih udarcev. Materielne škode ni.

Belgrad, 15. marca. Ž. Okrajni načelnik v Strumici Marinkovič je obvestil bansko upravo v Skopju, da so čutili danes v Strumici dva krepkejša potresna sunka. Drugi sunek je izzval med prebivalstvom paniko ter je deloma zopet zapustilo svoje domove.

Reforma koledarja

Zeneva, 15. marca. kk. Vprašanje reforme koledarja pride na vrsto na IV. prometni konferenci Društva narodov, katero je glavno tajništvo Društva narodov odredilo na dan 26. oktobra 1931.

Če pade bomba iz žepa

Buenos Aires, 15. marca. AA. Nekemu italijanskemu podniku je v trenutku, ko je stopil iz tramvaja padla iz žepa bomba, ki je eksplozirala in ga ubila, razen tega je nevarno ranila tri druge ljudi, še več pa jih lahko ranila.

Avtomobilska nesreča

Pariz, 15. marca. kk. V Carcassonneu se je večerj zvečer pripetila velika avtomobilska nesreča. Težek, z vinom naložen tovorni avto je trčil skupaj s potniškim avtobusom. Hudo ranjenih je bilo 14 oseb, 3 osebe so v smrtni nevarnosti.

Revolverski napad na predstojnika

Hamburg, 15. marca. s. Ko je policijskega višjega stražmojstra Friderika Pohla zasliševal vladni svetnik Lassally v disciplinarnem postopanju radi narodno socialističnega udeleževanja, je Pohl nenadoma potegnil službeni samokres in ustrelil na vladnega svetnika, ki je bil težko ranjen. Pohla so zaprli. Zadnji čas so Pohlovi predstojniki opazili, da se narodno socialistično udeležuje, na kar so uvedli proti njemu disciplinarno postopanje. Preiskavo je vodil vladni svetnik Lassally. Pohl je sedel poleg vladnega svetnika in je med razgovorom nenadoma ustrelil proti Lassallyju in ga zadel tik pod srcem. Lassallyja so takoj operirali in je izven nevarnosti.

Dunaška vremenska napoved. Mirno vreme bo trajalo dalje, postalo pa bo zelo oblačno.

Otvoritev nogometne sezone v Ljubljani

Slaba propaganda za nogomet - Več igralcev izključenih

Ljubljana, 15. marca.

Današnja nedelja je bila namenjena v prvi vrsti nogometu. Vrtil se je zanimiv nogometni turnir v korist blažine LNP. Običaj je, da so prve tekme v sezoni vedno propaganda za nogomet, kajti občinstvo, ki dolgo časa ne vidi tekem, želi končno le videti nogomet. Po prvi tekmi se ravna več ali manj tudi med sezono obisk prirediteljev. Zal so današnje tekme bile vse drugo kot pa propaganda za nogomet, čeprav je nogomet najbolj potreben propagandnih iger. Toliko ostrosti in tudi nediscipline že dolgo nismo videli. Lahko rečemo, da je bila današnja tekma med Ilirijo in Primorjem nekako nadaljevanje prvenstvene tekme v jeseni. K sreči je bil sodnik g. Pevalek na mestu in je izključil igralce, ki niso igrali nogometa, temveč stremeli za tem, da poškodujejo soigralce. Upajmo, da bo končno podzveza le uvidela, da bo treba občutno kaznovati igralce, ki se ne znajo dostojno obnašati napram nasprotniku.

ILIRIJA : PRIMORJE 3:2 (1:0).

Tekme med obema moštvoma so vedno privabile precej gledalcev in igrišče. Prijatelji nogometa so skoro vedno prišli na svoj račun. Zal, da tega ne moremo reči o današnji tekmi. Nogometa je bilo zelo malo. Nekoliko je oviral razmah teren, ki je bil zasnožen in se je spremenil počasi v brozgo. Nekoliko so pa igralci sami pozabili, da igrajo nogomet in so samo nabijali po nogah nasprotnikov. Posnalo se je obema moštvoma, da so marljivo trenirali. Zmaga Ilirije ja zaslužena. Tekmo je vodil g. Pevalek dobro.

JUGOSLAVIJA : GRŠKA.

Belgrad, 15. marca. Ž. Danes se je odigrala tekma med Jugoslavijo in Grčijo. Tekmi je prisostvovalo okoli 9000 gledalcev. Teren na igrišču BSK je bil zelo slab. Vreme je bilo prijazno. Ko sta moštvi nastopili, ju je publika burno pozdravila s klici: »Živela Grčija!« »Živela Jugoslavija!« Igra je pričela točno ob 3.10. V 35. minuti je uspelo Hitreću, da zabije prvi gol in malo pozneje je Tomašević zabil drugega. V drugem polčasu so Grki zabil en gol in je njihov uspeh pozdravila publika s poskanjem. Tomašević je nato v 33. minuti zabil tretji gol in v 40. minuti četrti. Tako je

Volitve na Španskem

Revolucionarji pred sodščem

Madrid, 15. marca. kk. Na obravnavah vojnega sodišča v Jaci se je dogmalo, da je bil svojočasno ustreljen stotnik Galan duša vsega upora. Desničarski listi trdijo, da je bil sovjetski agent. Na razpravi so se prečitali zapiski Galanova novi organizaciji republikanske države. Po končani razpravi je državno pravdnitvo predlagalo smrtno kazen za 4 častnike in 1 podčastnika, dosmrtno ječo pa za 16 častnikov in 31 podčastnikov, sodno postopanje proti navadnim vojakom pa se je ustavilo. Zagovorniki so posebno navajali, da so vsi obtoženci morali misliti, da je izklicana republika v vsej Španiji. Splošna delavska unija in socialno demokratska stranka sta izdali manifest, s katerim zahtevata splošno amnestijo, posebno za vse decembrske revolucionarje. Med drugim navaja manifest, da vlada moralično ni sposobna, izrekat smrtne kazni.

Volilni termini so sedaj končno določeni takole: Občinske volitve bodo 12. aprila, po-

krajinske volitve 3. maja, parlamentarne 7. junija, senatne pa 14. junija. Parlament se bo sestel že 25. junija in se bo po kratkem zasledanju odgodil do jeseni. Ni še gotovo, ali se bo ta program mogel izvesti.

Amnestija na Španskem je bila odklonjena

Madrid, 15. marca. AA. Španske delavske organizacije so zahtevale splošno politično amnestijo. Ministrski svet je po peturni seji to odklonil. Uradno poročilo pravi, da so bili ministri mnenja, naj se to vprašanje reši žele po sestanku parlamenta.

Španski kralj na potovanju

Pariz, 15. marca. AA. Španski kralj Alfonz je večerj ob 19.29 prispel v Pariz in nadaljuje svojo pot v London.

London, 15. marca. AA. Sem je prispel španski kralj Alfonz in se takoj odpeljal k tači.

Ženevska konvencija

Danes se sestane evropski gospodarski odbor

Zeneva, 15. marca. s. Evropska konferenca za gospodarsko sodelovanje se sestane v ponedeljek popoldne pod predsedstvom bivšega nizozemskega finančnega ministra Colijna. Ta konferenca bo že tretja. Na novembru em zasedanju je konferenca razpravljala o naslednjih štirih vprašanjih: 1. Uveljavljanje trgovske konvencije z dne 30. marca 1930. 2. Angleško-holandski predlog, da se takoj začne pogajanja o znižanju carine. 3. Kako naj se razdeli odvišno žito vzhodne Evrope. 4. Propaganda konvencije iz leta 1927. za ukinitve uvoznih in izvoznih prepovedi in omejitev.

Kakor znano, uspeh novemberskega zasedanja ni bil posebno zadovoljiv. Angleško-holandski predlog je z raznimi pridržki sprejelo samo sedem držav in pogajanja za odpravo carinskih mej se še vedno niso začela. V žitnem vprašanju je konferenca sprejela splošno kompromisno formulo, ki pa ni nikogar zadovoljila. Kar se končno tiče konven-

cije za odpravo izvoznih in uvoznih prepovedi in omejitev, so jo zaenkrat morali položiti ad acta.

Tretje zasedanje konference, ki se bo začelo jutri, se bo predvsem bavilo s trgovsko konvencijo od 30. marca 1930, ki tvori pripraven okvir za gospodarsko sodelovanje, kar se je že v posebnem protokolu novemberskega zasedanja ugotovilo. Med 26 državami, ki so podpisale trgovsko konvencijo, jih je do novembra izvršilo ratifikacijo samo 10. Zalo je moralo novembersko zasedanje uveljavljanje konvencije odgoditi in določiti nov termin za ratifikacijo. Medtem se je položaj nekoliko razjasnil, ker je sedaj že 13 držav konvencijo ratificiralo, dve državi t. j. Nemčija in Francija sta pa tik pred ratifikacijo. Četudi bi se moralo uveljavljanje konvencije zopet odgoditi, bo konferenca veljavnost konvencije podaljšala, da vsa zadeva ne pade v vodo.

Povodenj na Hrvatskem

Zagreb, 15. marca. Ž. Voda je dosegla danes višino 740 cm nad normalnim stanjem vode. Sava nosi s seboj vse, kar najde na svoji poti. Nekaterim, ki so imeli svoje domove ob reki, je odnesla pohištvo. Ljudje, ki prihajajo iz okolice, prinašajo vesti o groznem puščanju Save.

Bosanski Brod je Sava poplavela, dočim je Slavonski Brod, ki leži na nekoliko višjem terenu, na varnem, poplavljen je le tovarna »Slavke«, obstoja pa bojazen, da bo Sava porušila nasipe, ki še niso dogotovljeni. Nek kompleks hiš je v posebno težavnem položaju. Na nekaterih mestih je Sava preko 10 km široka. Danes je bil solnčni dan in so se velike količine snega hitro stopile, tako da se s strahom pričakuje še večje poplave.

Belgrad, 15. marca. Ž. Danes popoldne je hidrotehnični oddelek gradbenega ministrstva izdal o današnjem stanju vode sledečo službeno obvestilo: Donava od Posavja do Novega Sada vpada. Stanje vode od Bežanica na Donavi do Novega Sada je povprečno za 2 m, pri Zenunu za 1,85 m pod mejo maksimalnega vodostaja. Sava od Zagreba do Jasenovca vpada in dalje do Belgrada raste. Pri Jasenovcu je za 26 cm pod maksimalnim vodostajem. Pri Brodu je za 110 cm, pri Mitrovici za 59, pri Šabcu za 2 cm, pri Belgradu za 164 cm pod maksimalnim vodostajem.

Tisa od Sente do Tisala raste in je povprečno za 2 m pod največjim vodostajem. Drava od Mitrovice do Oslička vpada.

Belgrad, 15. marca. Ž. Pogled s Kalimegdana nudi strahotno sliko narasle Save in Donave. Sprednji del sremске ravnine je popolnoma pod vodo. Vlada vtis, kakor bi pred Belgradom obstajalo veliko jezero.

Upor kaznjencev

New York, 15. marca. kk. V kaznilnici države Joliet v bližini Chicaga so se v soboto zvečer uprli kaznjenci. Med večerjo so kaznjenci naenkrat začeli metati na paznike najrazličnejše predmete. Pazniki pa so seveda hitro zagrabil za orožje, pri čemer je bil ustreljen en kaznjencev, trije pa so bili ranjeni. Spopad je bil hud in je v boju zgrabil neki paznik tudi roko. Kaznjenci so se uprli radi slabih razmer v kaznilnici in radi slabega ravnanja s njimi. Proctora je samo za 800 kaznjencev, v resnici pa jih je bilo natrpanih 1800.

Političen umor

Hamburg, 15. marca. kk. Preteklo noč je bil izvršen v okolici Hamburga političen umor. Voditelj komunistične frakcije meščanske stranke v Hamburgu Ernst Hennig se je z avtobusom vračal iz okolice v mesto. Naenkrat so vetopili trije moški, ki so pozvali prisotne, da dvignejo roke. Nato pa so vprašali Henniga, kako se piše. Ko je povedal svoje ime, so zakričali: »Tebe škemo!«, nakar so takoj oddali nanj tri strele. Hennig je takoj padel zadet do smrti. Napadalcu pa so v temi ušli.

Družba „ILIRIJA“ Premog
Dunaška cesta št. 46 Drva
Telefon: 2820 Koks

„Ilustracija“ št. 3

je izšla s sledečo vsebino: Pomladanski viharji. — Ampak v življenju je vse drugače. (Ivo Grabar.) — Konec pusta. — Ali ne spimo preveč. — Okrog sportne sandarte. (Boris Orel.) — Mednarodne snuške tekme v Bohinju. — Od hloda do polen. (Franjo Strah.) — Grafologija. (St. Šporec.) — Iz gledališča. — Film: Chaplin govori. — Chaplin snemlje nov film. (F. E. Kisch.) — Moda za pomlad. — Londonska šola za manekene. — Se je čas za prehlajenje. — Nove knjige. — Za naše gospodinjice. — O ptičji selitvi. (Dr. Stanko Bevk.) — Iz vsega sveta. — Zenitev Yussufa Khana. — Roman. (F. Heller.) — Slovenska stanovnjska kultura. — Naslovna slika na ovinku: M. Bambiš: Pomlad (akvarel). — Ilustracija stane letno Din 100.—, plačuje se lahko tudi v obrokih. Dobi se po vseh trafikah in knjigarnah po Din 10.—. Zahlevajte številke na ogled. Uprava »Ilustracijec, Ljubljana.

Ljubljanska nedelja

Ljubljana, 15. marca.

Danes bi bila najbrže prva pomladanska nedelja, če ne bi bilo kaj vmes. Zrak je bil topel, sonce je sijalo, samo rožice niso cvetele. Tisto, kar je bilo vmes, je bil namreč še razmeroma debel sneg na tleh. Tega je prineslo brezno vreme med tednom in je ostal še do danes. Tistih dveh dni, ko je Ljubljana gozila, da bo zalila vsaj trnovsko promenado, ni bilo treba, pa bi imeli danes že pravo pomlad. Ta sneg na tleh pa je pokvaril ves aranžma ob slavnostnem sprejemu pomladi. Zaenkrat je bilo danes pomladno razpoloženje povsod: v ljudeh, ki so v številnih gručah obiskovali ljubljanska sprehajališča, med zimo precej osamela in monotona, danes pa živahna, kakor ob lepih poletnih dnevih; pomladno razpoloženje je bilo v puščobi zimskih zavetišč, tako v azilih za duševno uboge, namreč v kinematografih; v azilih za dolgočasne, to je v kavarnah in v vseh drugih azilih, ki so namenjeni ljudem za ubijanje časa. Povsod je bila pomlad. Samo na ljubljanskih cestah in ulicah ne in ne na travnikih v predmestjih. Te in ti so tonili v brozgi naglo tajajočega se snega. Toplo sonce pa do večera in mraku ni zmoglo vsega dela in je tajanje snega odložilo še na druge dni. Ljubljana je bila danes v znamenju pomladi, — tudi v duševnem oziru, glej poročilo o misijonih, samo na noge in na čevlje je imela svoj izraz vpliv blatna, rjava brozga. Ampak tudi ta bo izginila.

Dogodkov v dnevnem pomenu besede danes v Ljubljani ni bilo, če izvzamemo nekaj zborovanj. Tako je skoraj vsako nedeljo v Ljubljani. Vzrok pa je najbrže v tem, ker so vsi obrati in vsi sradi ob nedeljah zaprti.

Popoldne ob 5 je odhitel reševalni avto na Gallusovo nabrežje. Tam je na javnem prostoru izpila 18 letna Justina E. večjo količino lizola. Ko se je zgrudila, so ji ljudje priskočili na pomoč in prenesli v bližnjo vežo. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico. Justina je tip one mladine, ki je kljub svoji mladosti že povsem izgubila vero v življenje in tava obupana ter nevravnovešena skozi brozgo in mlakuže sodobne družbe.

Občni zbor Rdečega križa

Ljubljana, 15. marca.

Danes ob 10 dopoldne se je vršil v magistratni dvorani občni zbor občinskega odbora Rdečega križa. Udeležba na občnem zboru je bila prav lepa. Zborovanje je otvoril predsednik občinskega odbora dr. Krejči, ki je predlagal udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju. Ta brzojavka je bila z navdušenjem sprejeta.

Nato je predsednik podal obširno predsedniško poročilo. V uvodu je očitno historično razvoj organizacije od prvih let po prevratu. Od leta do leta se je Rdeči križ pri nas krepko razvijal in je na deželi ustanavljal številne krajevne odbore. Predsednik je poudarjal, da je Rdeči križ pri nas sedaj tako močan, da more v vsaki nesreči, povzročeni po elementarnih katastrofah ali drugače, mnogo pomagati. Predsednik je obžaloval samo, da je marsikteri član Rdečega križa v boju za lastni obstanek nerad zapustil vrste organizacije. Proti temu skoraj ni pomoči v sedanjem času splošne gospodarske krize. Človeka tare skrb za vsakdanji kruh in razumljivo je, da je težko pomagati drugim, ko je vsak zase potreben pomoči. Delo Rdečega križa se je zato lani vršilo mirno in tiho, ker ni bilo vznemirljivih pojavov. Posredna skrb je veljala okrepitevi krajevnih odborov, tako da bo čez čas, ko bo gospodarska kriza pojenjala, nastala možnost ugodnega razvoja Rdečega križa. Naše ljudstvo uvideva, koliko koristi ima od te važne humanitarne organizacije.

Nadaljnje delo Rdečega križa predstavlja dosledno propagando za svetovni mir. Lani je Rdeči križ izdal propagandno brošuro o dosedanjem delu Rdečega križa. Ta brošura je izšla v 4000 izvodih in je do sedaj že do malega razdeljena. Predsednik se je tudi zahvalil vsem članom občinskega odbora in krajevnim odborom za njihovo dosedanje vneto delo.

Sledilo je tajniško poročilo. Tajnik je v svojem poročilu poudarjal, da je ljubljanski Rdeči križ po svojem delu na prvem mestu v vsej državi. Zanimivo poročilo je podal g. Jagodic, upravnik skladišča na ljubljanskem polju.

Sledilo je samostojni predlogi posameznih krajevnih odborov, med njimi tudi predlog o kinematografskih predstavah v korist Rdečega križa. Občni zbor je bil zaključen ob 12.

Policisti, ki se svetijo

Pariški listi poročajo, da tamkajšnja policija s pečno paro stremi za tem, kako bi izboljšala opravo varnostnih policistov in kako bi jih napravila že od daleč vidne zlasti ponoči. Zaenkrat so sklenili, da bodo policijske čelade namazali z neko snovjo, ki se bo v temi močno svetila in tako povzročila, da bodo nočnje postave tudi ponoči že od daleč vidni. Kriminalna služba bo s tem zelo olajšana, pa tudi že itak zelo prestra silka nočnega Pariza bo s tem postala še pestrejša.

400.000 dinarjev za ponesrečeno operacijo

Pariško vzkljeno sodišče se je te dni bavilo z nekim slučajem estetične kirurgije. Zastopnica nekega pariškega modnega salona se je dala nekemu kirurgu operirati, da bi postala njena meča vitkejša. Operacija pa se je ponesrečila in naposled si je morala pacientinja dati odrezati celo desno nogo. Seveda je nespretnega kirurga tožila za odškodnino. Sodišče je rasmislilo v njen prilog in nespretni kirurg bo moral svoji pacientinji plačati 400.000 Din odškodnine radi tega, ker je ni opozoril na težke posledice take operacije.

Misijonski zvon poje...

Ljubljana, 15. marca.

Zivimo v dnevih najglobljih stisk. Zbežani čutimo vsi, kako nujno potrebujemo nečesa, kar bi nas dvignilo, oplemenitilo naše duše in nam vlilo v srca poguma, da to življenje, naj bo še tako izkrivenčeno, vendar še ni zapravljeno, da ne živimo samo od danes do jutri, temveč da so cilji našega hotenja poslavljani v večnost. Naš čas je v marsičem podoben času onih Atencev, ki so sredi svojega mesta postavili oltar, posvečen neznanemu Bogu. Tedaj je prišel sv. Pavel in jim povedal, kdo je Oni, kateremu so v svojem hrepenenju po večnem, vse objemajočem Tolažniku, postavili oltar. Razodetje sv. Pavla Atencem je eden prvih vzorov današnjih misijonov, pa naj se vrše ti med verniki in neverniki, med krivoverci ali razkolniki, med pogani ali med modernimi ateisti.

Kakor ti Atenci, tako tavajo tudi sodobniki dostikrat v lastnih zmedah, prav tako so dostikrat v mrežah, ki sta jih spleta njihova lastna nevednost in človeški napuh. Pa zopet so drugi, ki niso pozabili niti v dnevih najglobljih razočaranj na Stvarnika sveta, ki jim je vdihnil nesmrtno dušo in prsto voljo. Ti niso še pozabili, da morajo oboje nesti skozi svoje tostransko življenje kakor ogenj, ki ga ne smejo nikoli zamarati in ga varno prenesti od prvega do zadnjega trenutka, ko bodo spojeni z Njim v eno samo edinstveno harmo-

nijo. Pa tudi ti potrebujejo v žalostnih dneh, ko bohotno poganja okoli njih obup, tolažbe in novega duhovnega okrepčila za nadaljnje vztrajanje v svoji stanovitnosti.

Umevno je zato, da je bil sv. misijon, ki se je v soboto zvečer pričel v vseh ljubljanskih župnijah, za Ljubljano nujno potreben. Človeške duše so ga potrebovale in človeške duše se sedaj z blaženo radostjo odzivajo misijonskemu klicu in klicu misijonarjev, ki v vršenju svoje vzvišene naloge ponavljajo klic našega Zveličarja k razodeju večnih božjih resnic. Snoči in danes so bile vse ljubljanske župne cerkve nabito polne. Včeraj, v soboto popoldne, so se že vrsile pred spovednicami dolge vrste ljudi, ki so želeli s kesanjem in s spovedjo očistiti svojo dušo. Zvečer so bile cerkve pri litanijah in pri uvodnih misijonskih govorih polne vernikov, ki so z zbranstvom prosili sv. Duha, naj pride in osvetli in razsvetli njihove duše, da bodo pripravljene. Z gorečnostjo so molile ogromne množice ljudi za dober začetek in lep uspeh sv. misijona. Snoči je po misijonskem govoru prvič zapel misijonski zvon, ki je vabil vernike k molitvi. Tako bo do praznika Marijinega oznanenja vsak večer zvonil misijonski zvon in opozarjal vernike, da store svojo dolžnost.

Danes so pričeli prvi verniki pristopati k mizi božji. Pri vseh službah božjih, tako dopoldanskih kakor tudi pri popoldanskem kri-

ževem potu in pri večernih litanijah, so verniki v velikem številu prisostvovali ter z odkrito gorečnostjo poslušali misijonske govore.

V stolnici in v trnovski župni cerkvi vrše sv. misijon četje lazaristi, v šentpeterski župni cerkvi oo. jezuitje, v šentjakovski župni cerkvi oo. kapucini in v obeh frančiškanskih župnijah, to je v župniji Marijinega oznanenja in v Spodnji Šiški oo. frančiškani sami. Misijonarji so sami goreči duhovniki, ki znajo z besedo potrkati na človeška čuvstva ter s tem zbuditi v dušah hoteenje k dobremu.

Misijonarji so dosedaj vernikom govorili o koristi sv. misijona, o sv. veri v Boga Stvarnika, o dragocenosti človeške duše, ki jo je treba varovati, o desetih božjih zapovedih, ki so podlaga človeške družbe in v večnost usmerjenega človeškega življenja.

Pri litanijah in tudi pri nekaterih dopoldanskih službah božjih pojejo po cerkvah izvrstni cerkveni zbori, kar še povečuje veličastnost sv. misijona. Koliko dobrega je sv. misijon že do sedaj, ko se je komaj pričel, napravil za duše in versko življenje ljubljanskega prebivalstva, to ve samo Oni, h kateremu se sedaj s posebno gorečnostjo dvigajo čuvstva in misli udeležencev misijona. Nam ljudem pa je morda reči samo to, da se je sv. misijon v Ljubljani pričel tako, da so vse nade na najlepši uspeh sv. misijona in na versko poglavitost ter moralno povzdigo ljubljanskega prebivalstva povsem opravičene.

Po Jugoslaviji

Bojazen pred potresom ponehava

Gjevgelija, 15. marca.

Osem dni je, odkar so se začeli katastrofalni potresi, ki se še niso končali. Še vedno se tu pa tam pojavi kak slabšeji potresni sunek, toda mnenje geologov je, da se ni treba več bati hudega. Predsinočnjim se je še enkrat precej močno potreslo in v vasi Plauumu je ta sunek do temelja porušil 16 hiš, ki pa so bile že od prejšnjih sunkov poškodovane. Človeških žrtev ni bilo nobenih, in tudi ranjena ni bila nobena oseba, ker živi prebivalstvo pod milim nebom že od prvega potresnega sunka. Sinoči so se zopet ponovili sunki, ki pa so bili vsi lažjega značaja. Značilno je, da večina potresnih sunkov nastopi ponoči med eno in štirim. Danes ob tri četrti na enajst so zopet začutili slab in kratek potres, ki ga je spremljalo lahno grmenje. Pomožna akcija v poškodovanih krajih je v polnem teku. Med pomožnim personalom je tudi precej beograjskih učiteljskihnikov, ki so prispeli z Rdečim križem. Ljudje se že bavijo s poljedelskimi posli in tudi železniški promet se vrši normalno, ker so vsi mostovi in tudi tiri že popravljeni.

Iz Demir Kapije poročajo, da so se ljudje že toliko ohrabрили, da lazijo okrog svojih poškodovanih hiš in pregledujejo škodo.

Iz Valandova javljajo, da so preteklo noč čutili tam tri močnejše in devet slabših potresnih sunkov. Podzemsko grmenje, ki je spremljalo vse potresne sunke, je bilo pri teh potresih že precej šibkejše. V splošnem pa so si ljudje že precej opomogli od prvega strahu in jih novi potresni sunki, ki večinoma ne povzročajo nobene škode, ne prestrašijo več.

Vode vpadajo

Ljubljana, 15. marca.

Iz vseh krajev v državi, ki jih je zadela poplava, prihajajo pomirljiva poročila, da vse vode, ki so tekomo zadnjega deževja katastrofalno narastle, že polagoma upadajo in da nevarnost ponehava. V teku večeršnjega dne je Donava v gorenjem teku do Bačke Palanke precej padla, dočim je v dolnjem teku nekoliko narastla. Narasčanje v spodnjem delu

je bržkone posledica počasnega odtoka vodnih mas. Tekom večeršnjega dne je precej narastla tudi Drina, ki nosi na svojih valovih velika drevesna debla. Pri Mitrovici jih ribiči spravljajo iz vode.

Najbolj pa je od tej povodnji razsajala Sava, ki je zlasti v dolnjem teku preplavila bregove in narastla na nekaterih mestih nad sedem metrov nad normalo. Škode, ki jo je s tem povzročila, zaenkrat še ni mogoče oceniti, vendar bo gotovo precejšnja. Tekom današnjega dne pa je Sava v gorenjem teku začela počasi upadati, tako da se ni bati hujšega. Tudi ravnateljstvo rečne plovbe v Beogradu je tekmo večeršnjega in današnjega dne prešlo iz skoro vseh krajev, ki so trpeli radi poplave, pomirljiva poročila, ki govorijo, da reke upadajo.

Pri nas v Sloveniji pa so že skoro vse reke dosegle normalno višino in ne obstoja prav nobena nevarnost več.

Štiri štoklje — devet otrok. Iz Sarajeva poročajo, da je neka kmetica iz Sarajevskega Polja porodila v sarajevski bolnišnici trojčke, ki so vsi zdravi. Zanimivo je, da je srečna mati že trikrat rodila dvojčke in sedaj trojčke, tako, da ima po štirih porodih devet otrok. Vseh devetero otrok je popolnoma zdravih.

Roparski umor v banatskem Mastortu. Iz Velikega Bečkereka poročajo o strašnem roparskem umoru, katerega žrtev je postal 75 let stari kmet Peter Snajder, najbogatejši gospodar v banatskem Mastortu. Pred nekaj tedni mu je umrla žena in od takrat je živel sam v svoji hiši. Jest je hodil k svojim sorodnikom. Preteklega petka pa ga zjutraj ni bilo k zajtrku. Sorodnikom se je zdelo to sumljivo in so šli pogledat v njegovo hišo. Našli so ga slonečega na postelji v mlaki krvi. Polovico njegovega telesa je bilo na tleh, glava pa je bila popolnoma razbita, tako da ga skoraj ni bilo spoznati. Vse omare pa so bile odprte. Na lice mesta so poklicali orožnike, ki so takoj začeli s preiskavo. Ugotovili so, da so neznan roparski morilec Snajderja tako dolgo tolkli s palicami po glavi, da je nastopila smrt. Roparji so odnesli iz omar ves denar in med drugim tudi več menic.

Folke Villner:

Pisatelj

Nekoč je živel mlad mož. Vse bi še bilo, če bi ta mladi mož ne imel napake, ki pa je bila prav za prav neozdravljiva bolezen. Mož si je namreč domišljjal, da je pisatelj. Pa to še ni bilo najhujše, mož je v resnici pisal in je napisal toliko, da je vsak dan bombardiral časopise in revije s pridelki svoje muze. Pa so bili ti pridelki taki, da so mu jih vedno poslali nazaj.

Tedaj pa se je nepričakovano zgodilo nekaj čudovitega. Ena izmed njegovih novel je bila objavljena. Devetkrat jo je prebral tisti dan. In ko jo je prebral devetič, si je dejal sam pri sebi:

»Za novele drugih pisateljev mi zadostuje, da jih preberem enkrat, kvečjemu dvakrat, svojo pa sem prebral devetkrat, in če bi ne bil že čas iti spat, bi jo prebral še devetkrat. Torej mora biti mnogo boljše od drugih. Velik pisatelj sem!«

Kmalu je začel čutiti, da se ne kreče v okolici, v katero prav za prav spada. Sklenil je, da se bo skušal na kak način vrniti v literarne kroge. Ta sklep je bilo kaj lahko napraviti, toda kako ga uresničiti. Tuhtal je z vso svežo silo svoje mlade muze, pa ni ničesar iztuhtal.

Naposled pa se mu je vendar ponudila ugodna prilika. Zvedel je, da prirede mladi pisatelj svečano pojedino v neki restavraciji. Podal se je tja.

Restavracija je bila znano staro zbirališče literarnega sveta. Natakar, 70 letni starček, je poznal vse literarne veličine, ki so stalno zahajale tja.

Zato se ni čuditi, da je ustavil mladega moža, ko je ravno hotel vstopiti v slavnostno

dvorano. Ni ga pač poznal in ga radi tega ni pustil naprej.

»Jaz sem vendar pisatelj!« je protestiral mladi mož in povedal svoje ime.

»Tega imena nisem še nikdar slišal,« je dejal natakar neizprosno. »V ostalem pa tudi ne izgledate tako, kakor izgledajo pisatelji. Videl sem Strindberga in mnoge druge in zato vem, kako izgledajo pisatelji.«

»Strindberg!« je dejal mladi mož. V njegovem glasu je bilo čutiti precejšnjo mero preziranja. »Ta je bil maza za napram menit!«

Stari natakar se je globoko priklonil.

»Oprostite!« je ječjal. »Sedaj vidim, da ste res pisatelj.«

In mu je odprl vrata v slavnostno dvorano. Stari natakar je imel namreč vse svoje življenje opraviti z literarnimi osebnosti...

Neki škot je prišel k cirkuški blaženi in vprašal: »Koliko stane najcenejša vstopnica?«

»Stojščice stane eno marko!«

»Če kupim stojščice, ali potem lahko ves večer stojim na obeh nogah?«

»Seveda!«

»Dobro. Tu imate 50 pfenigov, stal bom samo na eni nogi.«

Gospod v trgovini za otroške igračke: »Pred kratkim sem kupil tu za mojega sina kamelo. Ker pa ima sinko doma že eno, bi rad tole zamenjal za železnico.«

Šef trgovine prodajalcu: »Drobnič, dajte železnico za tole kamelo!«

Profesor slikanja je nepričakovano stopil v razred in zasačil mladega moža, ki je kljub prepovedi kadil cigareto. Profesor mu vzame cigareto, jo ogleduje in pravi: »Vi imate pa čuden čopič, prijatelj. Kaj pa mislite s tem naslikati?«

»Oblake, gospod profesor,« se je glasil odgovor.

Mariborska nedelja

Maribor, 15. marca.

In je zopet zaživela okolica. Mariborski meščani so po dolgem premoru otvorili sezono spomladanskih sprehodov: Pekre, Razvanje, Radvanje, Meljaki hrib, St. Peter, Kožaki, Počehova, Limbuš in kar je še drugih prijetnih izletnih točk v mariborski okolici. Precej jih je tudi bilo, ki so krenili na Urbana in k Sv. Križu. Oživel je zopet zanimanje za tista znana središča mariborske pačnje, za katerih označbo je v slovarju mariborskih mestjanov obče veljavna beseda — vinočiči.

Središče mesta: živahna ter razgibana promenada, kakor je letos menda še ni bilo — znamenja bližajoče se spomladi.

Smo pa tudi v mariborskem gledališču obhajali 60 letnico Finžgarjevo. Ob tej priliki so se vprizorila »Veriga«, ki je zelo uspela. Natančneje poročilo prinese »Slovenec« v torkovi številki.

Sicer nič omebe vrednega v mariborskem javnem življenju če že ne kaže omeniti, da je mariborska policija koncentrirala v noči na nedeljo svojo čuječnost na nekatere v obmejnem Mariboru prav obilno razpasle nočne prhutavke. Petarica jih je bilo, ki so jim bile odpovedale peruti, da so jih ujeli in spravili v kletko v Ključavničarski 2. Po posebnem naključju pa se je tudi zgodilo, da se je znašel v omenjeni hiši neki Vekoslav Stuhec, ki se je bil specializiral kot ljubitelj gramofonske muzike na zbiranje gramofonskih plošč z najmelodioznejšimi modernimi šlagerji. V istem smislu je bil zaslovel tudi v Čmureku in je mimogrede našel čas za vsopredno specializiranje v smislu prevare. S te strani ga boja poznajo tudi v Zagrebu in Murski Soboti.

Spodaj pri Dupleškem mostu pa se je bila včeraj, ko je že bil legel na zemljo mrak, poglala v dravsko valovje moška postava. Tišina je pretrsel obupen krik. Potem pa se je neznanec bržčas premislil in se pojavil na obrežju, kjer je mimoidočim skušal depovedati, da gre samo za prijetno in svežejučo kopel. 24letni Nacek F. je precej muhast dečko.

V splošno bolnišnico so pa prepeljali 31 letnega Franca Križaniča. Na državnem mostu ga je zgrabil epileptični napad. Okrog njega se je takoj zbralo veliko ljudi, ki so ga s sočutjem opazovali. Reševalni oddelek je oskrbel njegov prevoz v splošno bolnišnico.

Veliko število svtov, pa vsi so domači

V Trentonu v Kanadi se je poročil Samuel Yarrow. Na ženitovanju je bilo 98 svtov, ki pa so vsi spadali v njegovo družino. Ženin je namreč star 94 let in je to njegova tretja poroka. Svtatje so bili: 8 sinov in hčera, 47 vnukov, 38 pravnukov in 5 pravnukov. Njegova izvoljenka je 63 let stara in o njej se je ženin izrazil, da je namenoma vzel tako mlado, in sicer samo zato, da bo lahko skrbel zanj, ko se bo postaral. Zdaj se smatra še za mladega.

Imenitno razdeljene nagrade

Uredništvo nekega lista v južni Nemčiji je razpisalo v svrhu reklame nagrado, toda ne v denarju, ampak v blagu, da podpre na ta način po svojih močeh domačo industrijo. Zreb je določil sledeče nagrade: Gospa Minka W., babica v N. — motorno kolo. Gospodična Marjetica i. 11letna učenka v N. — Knji o zeloncu (Arasno vezana). Gospod Elija M., general v p.koju — šivalni stroj.

Dobrodelna pojedina

Več sto prebivalcev mesta Kalkute je priredilo večerjo, katere jedilni list ni izkazoval drugega kakor grahovo juho, kruh, sir in vino, za kar je moral vsakdo plačati 100 dinarjev. Za prebitek te večerje so pogostili v Londonu ravno toliko revežev, toda z mnogo boljše večerje. Udeležniki večerje so se morali obvezati, da tisti večer ne zavzijejo ničesar drugega. Večerje sta se udeležila z mnogimi drugimi uglednimi gosti sam guverner ter karkutski škof.

Med tigri in panterji

Doživljaji v džungli

Karl Meister pripoveduje:

V Holandski Indiji se mnogokrat pripeti, da vdere tiger v človeška bivališča. Tako je nekoč neki gospod bral pred svojo hišo časopis, pod stolom pa je čepel njegov pes. Gospod je bil tako zatopljen v svoj časopis, da ni videl tigra, ki se je priplazil iz bližnje džungle. Naenkrat je zaslišal strašen krik svojega psa in v naslednjem trenutku je videl tigra, ki je drvel s psom v gobcu proti džungli. — Neki Holanec je povabil na večerjo več gostov. Sedeli so zunaj na verandi in čakali na jed. Holandčeva žena je stopila pogledat, če je miza že pripravljena. Nič hudega slišati je stopila v jedilnico in se je že v naslednjem trenutku tako preplašila, da je padla v nezavest. Vzrok njenega strahu je bil tiger, ki ga je opazila pri vstopu v sobo.

Taki dogodki so seveda bolj redki in radi tega se jaz nisem bogve kaj bal, ko sem se nekega popoldneva peljal s kolesom k svojemu prijatelju Schlechterju, ki je imel svoje posestvo dobro uredeno v mestu. — Sedeli smo, govorili, jedli in pili. Ko je sluga prinesel na mizo ne vem katero steklenico vina že, sem slišal, kako je tiho dejal svojem gospodarju: »Gospod, danes je bil tu tiger!« Prijatelj je nato slugi pomežiknil, naj napram meni tega na noben način ne omeni, toda jaz sem slišal dovolj in v hipu me je navdal čuden strah. Na sunaj tega seveda nisem hotel pokazati in sem hlinil veselost, toda po glavi so mi rojila strašna vprašanja: Kako boš prišel domov? Ali naj tu prenočim? Ali naj povem družbi o svoji bojazni? Smejali se mi bodo. — Zaenkrat sem samo dejal s precejšnjo svečanostjo: »Poslušajte me, Schlechter! Vi ste eden najboljših mojih prijateljev. Vi veste, da smo vsi ljudje: danes živi, jutri mrtvi. V teh strašnih krajih pa ne preti človeku samo smrt radi boleznih, tu groze človeku še druge, mnogo strašnejše nevarnosti, kakor...« — »Tiger,« mi je segel v besedo prijatelj. »Ah, ljubi Bog, koliko ljudi so že raztrgale te zverine!« — »Lepo,« sem dejal. »Torej hotel sem vam reči, da imam danes hude slutnje, da ne bom nikoli več videl svoje stare matere!« — »Pa vendar ne mislite začeti z jokom. Dečko, še eno steklenico vina!« je prešerno zaklical prijatelj. »Tigri so sicer nevarni, o kačah pa sploh ne govorim, proti njim smo pa ponoči popolnoma brez moči!«

Zakaj ni ta strašni človek rajši dejal, naj prenočim pri njem? Vedno bi mu bil zato hvaležen. Ne, on je molčal. Nato sem povzel zopet jaz: »Za vsak slučaj imate tu naslov moje matere. Če bi se — nočaj je res čudno temno zunaj —, če bi se mi kaj pripetilo...« Prijatelj me je smeje prekinil: »Kaj pa se vam more pripetiti? Pot do mesta v tem času sicer ni bogve kako obljudena, vendar...«

Naposed je naročil slugi, naj nalije v svetilko na mojem kolesu olja. Že sem se sprijaznil z mislijo, da je moja usoda zapečatená...

Kahih 400 metrov dolga poljska pot, po kateri se ni bilo mogoče peljati s kolesom, je vodila do džungelskega drevoreda. Peljal sem torej kolo poleg sebe. Kakor iz velike daljave sem slišal: »Srečno pot!« Nato pa me je ebjela tema in strah mi je zlezal v kosti...

Počasi sem stopal naprej. Vsakih deset korakov sem se ustavil in prisluškoval. Morda bi bilo bolje, če bi svetilko ugasnil — ne, potem je pa ne bom mogel več prižgati, ker nimam vžigalca.

Naposed sem dosegel drevored. Mrzel pot mi je oblivljal čelo. Torej na kolo! Razen svetilke na mojem kolesu, ki je metala pošastne sence okrog sebe, ni bilo nobene druge svetlobe. Vedno, kadar

sem bil ponoči zunaj, je svetila luna in nebo je bilo polno zvezd, danes pa se je vse zarotilo proti meni. Nešteto krat sem padel s kolesa, ker me je vsak najmanjši šum silno prestrašil. Naposed so mi odpovedali živci... Vsa džungla je v hipu ožvelela. Zverji, divjaki in pošasti so me začele preganjati. Čisto razločno sem videl, kako so se podile za menoj. In tigr! Za vsakim grmom sem jih opazil vse polno, njihovo rjovenje mi je pretresalo mozeg. Toda moj strah je bil hitrejši od vseh tigrov in pošasti, srečno sem jim ušel...

Prišel sem domov, sam ne vem kako, s pobitimi koleno in rokami. Tako silno sem bil prepoten, da se mi je obleka popolnoma pilepila na kožo. Padel sem na posteljo in spal nepretrgoma 24 ur.

Naslednje dni so me obiskali moji prijatelji, se mi smejali in kmalu je vedela vsa kolonija, da je zopet enega novince popadel džungelski strah. V tistih krajih namreč sploh ni več divjih zveri. Da sem jih jaz najbrže kot zadnji še videl, so preskrbeli moji prijatelji...

Nekaj drugega pa je bilo s panterjem. Tega mi pa niso zaigrali hudomušni prijatelji. Pripetil pa se mi je ta dogodek na Javi. Java je že precej kultivirana dežela. Vse polno je plantaž in posledica tega je, da so se divje zveri, kakor panterji, leopardi, sloni, kače, opice raznih vrst, umaknile v notranjost dežele. Če pa včasih katera izmed njih zaide med ljudi, pomeni to že razburljiv dogodek.

Tiste dni, ko sem se mudil na Javi, so nekega večera blizu kralja Senahaan v neki aleji opazili panterja. »Nemogoče,« so govorili nekateri. »Neverjetno,« ali pa »že mogoče,« so dejali drugi. Kmalu pa je bil panter pozabljen.

Kljub silni vročini in onih krajih sem jaz navdušeno kolesaril okoli po otoku. Moje kolo je bilo nekaj posebnega. Narejeno je bilo nalašč za moje težo (nad sto kilogramov) in je tehtalo 40 funtov. »Proti-zavorec ni imelo, zato so pa ročne zavore delovale brezhibno. Vendar sem kljub temu na kakem ovinku, posebno na klancih, zletel s kolesa, da je bilo veselje.

Nekega večera, — panterja sem že pozabil —, sem vozil po zgoraj omenjeni aleji domov. Znano je, da nastane v tropičnih krajih tema v 10 do 15 minutah. Pa ne samo to. Pri nas takrat življenje narave skoro zastane. Ravno nasprotno pa tu. Tu se narava šele prebudi, ko nastane noč. Stoletna drevesa očive, ko jih poboža lahen veter, živali zlezajo iz svojih skrivališč, kamor so se zatekle pred vročino. Nad vsem tem pa razgrne noč svoj temni plašč.

Vozil sem torej po omenjeni aleji in ob lastnih čutih doživljal vso to spremembo. Naenkrat pa mi je šinila v glavo misel: Tu so zadnjič videli panterja. Čudno, da sem se moral ravno takrat na to spomniti. Mišice na mojih nogah so se kakor podvestno napele in hitreje sem pognal kolo.

Ko bi le ne bilo treba misliti na tega vražjega panterja! Oči so mi stopile ven iz očesnih jamic. Obračal sem jih na levo in desno, naprej in nazaj, kar je imelo za posledico, da sem naposed s prednjim kolesom zadel v korenino nekega drevesa in v velikem loku zletel s kolesa. Bliskovito sem se zopet pobral in v drobeč sekunde kradoma pogledal malo naprej. Kar sem zaledal kakih 20 metrov pred seboj, mi je zledenelo kri v žilah. Zagledal sem panterja, ki je sedel narobu poti. Kakor prikovan sem obstal na mestu. Nato trenutek preudarjanja in kakor blisk sem se pognal na kolo, to se pravi, hotel sem se pognati na kolo, vendar tega

nisem mogel storiti, ker mi je paničen strah zvezal ude. Nepremično je sedel panter in me gledal. Njegove oči so se lačno svetile iz teme. Če se ganem, me bo naskočil! Skočil bo seveda tudi, če bom pre dolgo stal na mestu! Počasi sem položil obe roki na krmilo, levo nogo pa na gonilo. Toda gibalna sila v kolenu je odpovedala.

Kako dolgo sva se takole s panterjem gledala iz oči v oči, ne vem. Tudi ne vem, kako sem naposed vendarle zlezal na kolo. Pognal sem tak tempo, da bi se lahko kosal s svetovnim mojstrom v kolesarjenju.

Ko sem prišel domov, sem najprej stresel iz hlače svoje srce; nato sem se okopil in preoblekel. To me je zopet spravilo v ravnotežje. Potem pa sem pohitel v klub, da bi brž raznesel svojo pustolovščino. Večina poslušalcev v klubu je smatralo mojo pustolovščino za nemogočo. Naposed pa se mi je vendarle posrečilo, da sem pregovoril dva gospoda, ki sta bila znana kot dobra strelca, da sta šla z menoj.

Peljali smo se po isti poti in ko smo se približali nevarnemu mestu, smo stopili s kolesa. Najpreje sem zagledal panterja jaz, potem šele moja spremljevalca. Pripravila sta puške. Štel sem do tri, nakar sta dva zaporedna strela odjeknila po džungli. Toda panter se ni ganil. Znova sta napolnila moja spremljevalca puški. Nato smo se počasi in previdno bližali zverini: Na poti je ležalo staro posekano drevesno debló, na že preperlem lesu pa je fosforiscirala luč...

Orjaški tanki

Tanki so se v svetovni vojni izkazali kot izvrstno orožje. Z mirno vestjo se lahko trdi, da so v največji meri pripomogli k zmagi zavznikov na zapadnem bojišču. Sedaj pa se to strašno bojno orožje bolj in bolj spopolnjuje. V načrtu so graditve novih orjaških tankov. Neki tak načrt predvideva tank, ki bo dolg 50 metrov, širok 17 in visok 15 metrov. Ta tank se bo lahko gibal po ravnem in tudi navkreber. Na svoji poti bo rušil vse zapreke z lahkoto in ga tudi reke ne bodo ovirale, ki ne bodo globlje kakor 18 metrov. Tank bo opremljen z 19 topovi težkega kalibra, ki bodo nameščeni v oklopnih stolpih, deloma pa v oklopnih kupolah. Proti sovražnikovim topovom bo zaščiten tank z nenavadno močnim jeklenim oklepom. Notranost takega tanka bo tako obširna, da se bo v njej lahko namestil drug tank navadne velikosti. Tak tank bodo spremljali manjši tanki, ki jih bo ta

Novost!

Tribuna dvo-koles. Sachse motorjem neobno močno, motor v sredini montiran s dvojni prestavo in spojko. 1 1/4 K. S. Vozil se do 40 km na uro in porabi 2 litra goriva na 100 km. Dobi se tudi sam motorček. Kateri se lahko na navadno močno kolo montira. Cena prav nizka, ceniki franko. »TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Špecertilsko in kolonijalno blago.
umetna gnojila, cement itd. itd.
dobavlja
Gospodarska zveza v Ljubljani

potem v stlačaju kaže večje zapreke, recimo reke, sprejel v svoje okrilje in jih prepeljal čez. Mali tanki mu bodo služili kot izvidniki. Pri napadu bodo ti tanki povzročili umetno meglo, tako da bo veliki tank popolnoma neviden očem sovražnika. Na ta način mu bodo omogočili, da se bo lahko brez nevarnosti približal sovražnikovi artiljeriji. Poleg tega bo imel tak tank tudi velikansko brzino, tako da ga bo sovražna artiljerija težko vzela na muho.

Nastane vprašanje, kako bi se dalo na kak način zavarovati proti temu strašilu. — Splošno mnenje vojaških izvedencev v tem oziru je, da je edino uspešno sredstvo proti temu terenu, ki je na gosto podminiran. Vendar pa tako podminiran teren onemogoča lastne napade. Proti napadu z zraka bo zaščiten tak tank s celo eskadro lastnih letal, ki ga bodo v slučaju napada spremljali v zraku in ga obenem tudi brezčičnim potom obveščali o položaju sovražnika. Tank bo opremljen s šestimi skupinami Diesel-motorjev, ki bodo imeli moč 48.000 konjskih sil. Ta sila mu bo omogočala, da se bo gibal po ravnem s hitrostjo nad 20 kilometrov, navkreber pa nad 10 kilometrov na uro. Posadke tak tank ne bo potreboval mnogo. Zadostovalo bo nekaj topničarjev, ki bodo streljali s topovi. To popolnoma odgovarja tendenci, ki gre za tem, da se bo v bodoči vojni uporabljalo čim manj človeških moči.

»Ali nisi z Jerico nič več zaročen?«
»Ne, ona je razdrla zaroko.«
»Kako to, ali ji nisi nič pripovedoval o svojem tako bogatem stricu?«
»Zalibog sem ji in sedaj je moja — teta!«

»Ali ste prepričani,« je vprašala gospodinja moža od mestne plinarne, »da pokopže števce vedno natančno toliko, kolikor sem porabila?«
»Tega ne vem. Toda lahko ste prepričali, da pokopže vedno natančno, koliko morate plačati.«

Najvarneje in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICI v Celju

reg. zadr. s neem. zav. v Celju, v novi lastni palači na oglu kralja Petra c. in Vodnikove ul.

Stanje hranil. vlog nad Din 100,000.000. Obrestna mera najugodnejša. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 500 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem

Posojila na vknjišbo, poročitve ter zastave pod najugodnejšimi pogoji

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega rentnega davka

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama. — Svoje prostore ima tik za franciškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojsko iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog

Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov dinarjev

Modroce
zgornje, iz močnega blaga 240 Din

Mreže, otomane, divane, fotelje, kupite naiceneje pri Ignacij Narobe, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16, pri »Levu«.

za
1a tril premozy
nuha drva
ali koks
klicite tel 2056
oz. naročite v
Wolfovi 4 pri
Dom. Čebin

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je

Vzajemna zavarovalnica

o Ljubljani,

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarikovi cesti.

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe, b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove in steklo proti razpokam in prelomu.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Zastopniki v vseh mestih in t. in t. z.

Dvajset tisoč milj pod morjem

spisal
JULES VERNE.

Kapitan Nemo ni odgovoril, ampak mi je pomignil, naj mu sledim v veliki salon. »Nautilus« se je potopil par metrov globoko v morje; nato so se odprle zaklopnice. Hitel sem k oknu, kjer sem pod debelo apnenno prevlakó, pokrito od najraznovrstnejših prelepkih koral, spoznal razne dele ladje. Med tem ko sem te ostanke motril, je kapitan Nemo govoril:

»Kapitan Lapérouse se je odpeljal iz Francije 7. decembra 1785 z ladjama »Bussole« in »Astrolabe«. Najprej je vrgel sidra v luki Botany, potem je obiskal Prijateljsko otočje in Novo Kaledonijo, se podal na Santa Cruz in pristal na Nanuki, ki je otok Havajske skupine. Potem pa sta njegovi ladji zašli na nepoznane čeri otoka Vanikora. »Bussole«, ki je jadrjala naprej, je nasedla na južno obal. »Astrolabe«, ki ji je hitela na pomoč, je prav tako obtičala v čerih. »Bussole« se je takoj potopila, »Astrolabe« pa, ki je bila pred vetrom zavarovana, se je še par dni držala nad vodo. Domačini so brodolomce prijazno sprejeli. Mornarji so se na otoku za silo nastanili in so iz ruševin obeh velikih ladij stesali tretjo. Nekateri so ostali na otoku, drugi, slabeyši in bolehní, so pod Lapérousovím vodstvom odjadrli proti Salomonovim otokom, kjer pa se je ladja na zapadni obali glavnega otoka, med rtoma Deception in Satisfaction, razbila.«

»Odkod to veste?«

»To sem našel na mestu zadnjega brodoloma.«

In kapitan Nemo mi je pokazal pločevinasto, od morske soli čisto razjedeno škatljo, na kateri je bil francoski lilijin grb. Odprl jo je in notri sem zazrl preperelo, čeprav še vedno čitljivo listino. Bila so navodila, ki jih je bil dal mornariški minister kapitanu Lapérousu; na robu so bile lastnorodne opombe kralja Ludovika XVI.!

»Lepa smrt za pravega pomorščaka!« je vzkliknil kapitan Nemo. »Kako je miren tak grob iz korall Daj Bog, da bi jaz in moji tovariši imeli kdaj enakega!«

DVAJSETO POGlavJE.

Ožina Torres.

V noči od 27. na 28. december je »Nautilus« z izredno pospešeno brzino odpul z Wanikora. Krmar je vzel smer na jugozapad in podmornica je premerila 750 milj, ki ločijo Lapérousovo skupino od jugovzhodnega rta Papua-otokov, v treh dneh. Dne 1. januarja 1868 me je na vse rano jutro poklical Konzulent na ploščad.

»Gospod naj mi dovoli,« je začel moj dobri dečko, »da mu voščim veselo novo leto!«

»I seveda, Konzulent,« sem dejal, »čisto tako, kakor če bi sedel v Parizu v mojem malem stanovanju v Botaničnem vrtu. Sprejemem tvojo čestitko in te prisrčno zahvalim. Samo to bi te spričo razmer, v katerih zdaj živimo, rad vprašal, kaj ti razumeš pod »veselim« novim letom? Ali misliš leto, v katerem bo konec našega ujetništva, ali leto, v katerem se bo to naše svojevrstno potovanje nadaljevalo?«

»Presneto da ne vem, gospod, kaj bi Vam na to odgovoril. Gotovo je, da doživljamo kaj čudovite

stvari in da nam že osem tednov ni bilo niti eno minuto dolgčas. Zadnje čudo je vedno najčudovitejše in če se bodo izredne dogodivščine, ki jih srečujemo, tako stopnjevale, potem bomo doživeli božje kakšne stvari še. Jaz mislim, da take prilike ne bomo imeli nikoli več v našem življenju.«

»Sem popolnoma tvojih nazorov.«

»Potem pa je gospod Nemo (Nihče), ki je v resnici tak, kakor da ga sploh ni, popolnoma vreden svojega imena.«

»Res je, Konzulent, prav nobenih nepravilnih nam ne dela.«

»Zato mislim, ako gospod nima nič zoper to, da naj srečno novo leto pomeni, da bomo videli vse, ker se še videti da...«

»Vse, Konzulent? To bo pa zelo dolgo trajalo. Kaj pa pravi Ned Land k temu?«

»Ned Land misli ravno nasprotno ko jaz,« je odgovoril Konzulent. »Ned Land je pač materijalist in se da voditi od svojega želodca, ki je strog gospodar. Naveličal se je venomer jesti ribe in samo ribe. To ni za anglosaksonski želodec, ki je vajen kruha, bifteka in vina in ki mu je grog ljubši od vode.«

»Res je; mi smo na vsak način na boljšem od njega.«

»Zato pa menim,« je nadaljeval Konzulent, »da ostanimo tu, mesto da bi se mučili z mislimi na pobež kakor mojster Land. Če to leto ne bo srečno zame, bo srečno zanj, in narobe. Nemu bo gotovo ustrezno. Torej gospod, želim vam vsega, kar si sami najrajši želite!«